

Zhodnocení šlechtitelského programu plemene velšský pony a kob za rok 2025

1. Cíl šlechtitelského programu:

Plemenná kniha velšských plemen pony a kob byla založena v roce 1901 ve Velké Británii společností Welsh Pony and Cob Society. Šlechtění velšských pony a kob v České republice vychází z obecně závazných právních předpisů České republiky a řídí se pravidly mateřské plemenné knihy ve Velké Británii (The Welsh Stud Book) i dlouhodobým šlechtitelským programem navrženým Radou plemenné knihy. Chovný cíl je naplňován metodou čistokrevné plemenitby u sekcí A, B, C a D, u nichž je plemenná kniha uzavřená. Naproti tomu u sekce WPBR je plemenná kniha otevřená, přičemž podmínkou pro zápis do plemenné knihy je minimální podíl 12,5 % registrované velšské krve. Selektce jedinců probíhá na základě systematického výběru, dostupných informací a výsledků hodnocení, přičemž u hřebců je uplatňován vyšší selekční tlak. V současné době Rada plemenné knihy pracuje na návrhu nového řádu plemenné knihy a šlechtitelského programu, který vychází z pravidel mateřské plemenné knihy, avšak současně přináší určité inovace. Ty směřují zejména k posílení důrazu na charakter a exteriér chovaných jedinců a k dalšímu zkvalitnění chovu.

2. Stav populace plemene

V posledních několika letech došlo a stále dochází k nárůstu počtu koní evidovaných v PK velšských koní. Velký vliv má stále větší obliba tohoto plemene ve sportovní i rekreační činnosti a také větší počet chovatelů s více jedinci. Na začátku roku 2025 bylo v ÚEk evidováno 4071 koní velšských plemen. Na konci roku 2025 bylo evidováno 4266 koní, což je meziroční nárůst o 195 kusů. Největší nárůst jsme zaznamenali v roce 2022, kdy počet vzrostl o 883 koní.

Tab. č. 1

– Početní stavy koní dle pohlaví

Hřebci	146
Klisny	985
Ostatní	3135

Tab. č. 2

– Počty nově zařazených koní

Hřebci v chovu	17
Klisny v chovu	70

Tab. č. 3

– počty narozených koní

Hřebci	122
Klisny	100

Tabulka č. 1 a tabulka č. 2 ukazuje početní stavy plemene velšský pony a kob v České republice v roce 2025. Z výše uvedených tabulek jasně vyplývá, že chovatelská základna plemene je velmi početná. V roce 2025 bylo 146 registrovaných hřebců všech sekcí, což je stav odpovídající minulým letům. Stabilní statistika je stále patrná u nově zapsaných jedinců. Tomu odpovídá i počet koní nově zapsaných do plemenitby, kterých bylo v loňském roce 87. Počet klisen také zaznamenal nárůst, je využíváno celkem 985 klisen. V loňském roce bylo do chovu registrováno 70 klisen. Stále platí, že klisny všech sekcí a hřebce sekcí A, B, C a D lze zapsat do základní plemenné knihy i na základě individuálního svodu u chovatele. Stále vysoké jsou i počty nově narozených koní, které prezentuje tabulka č. 3. V roce 2025 bylo narozeno 222 hříbat celkem, z toho to 122 hřebců a 100 klisen. Jedná se o mírný pokles oproti minulým rokům.

3. Počty zapsaných hřebců a klisen do PK

V roce 2025 bylo do plemenné knihy zařazeno 70 klisen a 17 hřebců. Chovatelé i v loňském roce hojně využívali zápisy tzv. „z domova“ s inspektorem a díky tomu se rozšiřuje také chovatelská základna. Mimo domácího svodu mají chovatelé možnost zařadit své koně do vyšších oddílů PK na centrálním svodu a výběru, který se konal 29. 6. 2025 v Pardubicích. Zde bylo zařazeno 45 koní všech sekcí. Do HPK-AP bylo zařazeno 7 hřebců a 11 klisen, do HPK 15 klisen a do ZPK 3 hřebci a 8 klisen. Do akceleračního programu bylo tedy v Pardubicích zařazeno 18 jedinců na základě exteriéru. Cílem akceleračního programu je dosáhnout maximálního genetického pokroku především prostřednictvím těch koní, kteří svojí fenotypovou kvalitou (exteriéru i ostatních rozhodujících vlastností), zaručují produkci kvalitních potomků ve smyslu platného šlechtitelského programu.

Klisy v oddílech PK:

HPK-AP – 146, HPK – 176, ZPK – 661

Klisy po VZ – 63

Hřebci v oddílech PK:

HPK-AP – 73, ZPK – 72

Hřebci po VZ – 23

4. Výsledky testování a posuzování

Zkoušky výkonnosti:

V roce 2025 se uskutečnily zkoušky výkonnosti ve dvou termínech. V Pardubicích při svodu se účastnil jeden hřebec, který uspěl se známkou 7,19. Další zkoušky proběhly 19. srpna v Písku ve spolupráci s ASCHK a ČSP. Zúčastnilo se zde 7 koní – 5 klisen a 2 hřebci. Všichni absolvovali zkoušky pod sedlem a všichni uspěli, s průměrnou známkou 7,4 bodu.

Zkoušky výkonnosti nejsou u velšských plemen pony a kob povinností k zařazení do plemenitby. Jsou však jednou z možností k zařazení jedince do HPK a AP. ZV může klisna nebo hřebec absolvovat od 4 do 7let. Stále více majitelů koní se o zkoušky výkonnosti zajímá a počet koní, kteří absolvují ZV se zvyšuje.

Zhodnocení akceleračního programu:

Podmínky pro zařazení jedince do akceleračního programu zůstávají stejné jako v předchozích letech. Dlouhodobě však dochází k pozitivnímu trendu – zvyšuje se počet koní, kteří absolvují výkonnostní zkoušky jak pod sedlem, tak v zápřeži. Spolu s tím roste nejen jejich počet, ale i celková úroveň připravenosti a kvality předváděných jedinců. Tento vývoj je patrný také v rámci mezinárodního šampionátu, kde se rovněž projevuje zvyšující se kvalita prezentovaných koní. V loňském roce Rada PK opět oddělila zápis koní do PK od šampionátu a chovatelé měli možnost získat zařazení do AP na celostátním výběru hřebců a svodu klisen.

Klisy i hřebci mohli být do AP zařazeni také na základě výsledků výkonnostních zkoušek, které se konaly 29. června v Pardubicích a 19. srpna v Písku. Účast na celostátním svodu i výběru byla opět velmi dobrá, což potvrzuje rostoucí zájem chovatelů o tyto akce. Rada plemenné knihy plánuje tento osvědčený systém zachovat i do budoucna. V rámci akceleračního programu se Rada plemenné knihy nadále snaží motivovat chovatele a majitele koní k absolvování výkonnostních zkoušek, které jsou klíčovým nástrojem pro zvyšování kvality chovu i objektivní hodnocení jednotlivých jedinců.

5. Prezentace plemene

Již tradičně svaz uděluje titul nejlepším mladým koním českého chovu, aby pozitivně motivoval chovatele. Letos byly tyto ceny udělovány na centrálním svodu 29. 6. v Pardubicích. Nejlepší mladou klisnou z českého chovu pro rok 2025 se stala klisna sekce B – KARLEN QUICK BEAUTY a Nejlepším mladým hřebcem z českého chovu hřelec sekce B – PRIMA DELU'S FLYNN.

Největší akcí v roce 2025 byl Mezinárodní šampionát v Pardubicích, dále se konaly výstavy na zámku Veltrusy, v Ludgeřovicích, Olomouci a Plasích. MŠ přijely posuzovat paní Kitty Bodily a Tracy Hook z Velké Británie. Obě velmi renomované posuzovatelky. Celkovým šampionem dne se stala klisna sekce WPBR – LUCKY JESS a celkovým vícešampionem klisna sekce D – AUDREY VILÍN. Na této výstavě byly uděleny též ceny pro nejlepší hříbě, nejlepšího mladého a nejlepšího dospělého z českého chovu také jako motivace českých chovatelů.

Členové ČSCHVK se pravidelně zúčastňují vrcholových akcí v zahraničí. Na mezinárodní scéně nás reprezentovali naši členové na mistrovství světa dvojspréží pony ve Francii. Za Českou republiku startovali Ladislav Procházka (s klisnami sekce D svého chovu), Lucie Černá a Aleš Fiala (ČSP). L. Procházka se umístil na 24. místě, L. Černá na 25. místě a A. Fiala na 27. místě. Ladislav Procházka i Lucie Černá celou soutěž jeli s koňmi chovu hřebčína Vinium, takže skvělá reprezentace a důkaz že velšové jsou nejen na parádu.

Velmi úspěšní jsme byli i na chovatelských výstavách v zahraničí. Na výstavě v Badenu získal Voermanhof Dream Boy vítězství ve třídě a stal se vicesampionem sekce A. Siana Sweet Benita vyhrála svou třídu a byla vícešampionkou sekce C. Mischel Lady Isabell skončila třetí ve třídě a Bookhamlodge Leeann svou třídu vyhrála. Na výstavě v Sasku, kde posuzoval John Llewellyn-James, se našim koním také velmi dařilo. Řada z nich byla úspěšná ve svých třídách. Velkého úspěchu dosáhl Lusima Šarming Zavi, který vyhrál Cenu tříletých napříč sekcemi. Na třetím místě se v této soutěži umístil Turfhorst Calon Lan. Do finále se probojovalo šest koní z Čech a titul Supreme Champion získala klisna českého chovu Pretoria Moonlight. Také titul Reserve Supreme Champion putoval do Čech, a to díky klisně Bookhamlodge Leeann.

Závěrem bych ještě zmínila odborné aktivity. Členové RPK Anna Van Vuurenová a Ondřej Bláha se zúčastnili konference posuzovatelů ve Velké Británii. Ondřej Bláha byl také pozván k posuzování výstavy velšských pony v Polsku. A jako už samozřejmost považujeme účast zástupců předsednictva a RPK na on-line výroční schůzi WPCS a dalších on-line jednáních mezinárodního výboru mateřské PK.

6. Celkové zhodnocení naplňování šlechtitelského programu

Šlechtitelský program je i nadále naplňován systematickým výběrem nejkvalitnějších klisen a hřebců do Akceleračního programu (AP) a Hlavní plemenné knihy (HPK). Důležitou součástí jeho realizace je také pořádání mezinárodního šampionátu, který se dlouhodobě těší vysoké účasti a poskytuje prostor pro objektivní porovnání jednotlivých jedinců v rámci širší konkurence.

Velmi pozitivním trendem je pokračující nárůst počtu koní účastnících se výkonnostních zkoušek, což svědčí o rostoucím důrazu na ověřování užitkových vlastností v praxi. Za další příznivý jev lze považovat rozšiřování chovatelské základny a trvajícím, stabilním zájmem o chov velšských plemen.

Za Radu PK velšských plemen zpracovala Ing. Lenka Dušková

Fotografie z akcí 2025:

Zahraníční akce 2025:

